

RIIGIKOGU

IV koosseis.

III istungjärk.

49. koosolek.

8. aprillil 1930.

Sisu:

1. Riigivanema erakorraline teadaanne kindral-major Johan Unt'i surma puhul.
2. Riigikogu otsus, võtta osa kindral-major Johan Unt'i matustest.
3. Koosoleku lõpetamine ja järgmise koosoleku määramine.

Koosoleku avab Esimees **K. Einbund** kell 17.27 min.

Sekretäri kohal sekretäri teine abi **O. Gustavson**.

1. Riigivanema erakorraline teadaanne kindral-major Johan Unt'i surma puhul.

Riigivanem **O. Strandman**: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Mineval neljapäeval tabas mõrtsuka kuul Tallinna garnisoniülema, kindral Johan Unt'i, kui ta oli teelt koju jõudmas. Tugev tervis võitles 4 päeva surmava haavaga. Eile kell 6.20 uinus kindral Unt igavesele unele. (Riigikogu austab lahkunud mälestust püstitõusmisega.)

Kadunu on olnud tähtsatel kohtadel Eesti vabadusesõjas, kus tema teeneid kõrgelt hinnatud. Meile kõigile lähemalt tuttavaks on ta saanud aga hiljem, kui ta hakkas täitma Tallinna garnisoniülema kohuseid. Haruldaselt rahulik ja tasakaalus iseloom ja külmaverelsus, kuid sealjuures õiglane ja sõbralik olek on võitnud kadunud kindralile üldise poolehoidu.

Olen kindel, et Riigikogu ühes Vabariigi Valitsusega mälestab suurima tänuga ja lugupidamisega isamaa eest langenud vanemat sõjameest ja riigikorra kaitsjat.

Vabariigi Valitsus on otsustanud tänu ja lugupidamise avalduseks kadunud kindral Unt'i matuse kuld võtta riigi kanda ja esitada Riigikogule sellekohase eelnõu.

On selge, et pärast 1924. a. 1. detsembril lüüasaamist võimu järele ahnitseva salga riismed katsuvad uuesti välja kutsuda Eestis suuremat kommunistlikku liikumist. Teadete järgi, mis Vabariigi Valitsusel olemas, on sääraseid katseid

püütud teha, ja nad on täiesti nurja läinud. Nüüd on nähtavasti otsustatud üle minna isiklikule terrorile, petlikus lootuses, tekitada hirmu ja paanikat nii rahva kui ka valitsuse ja tema aparaadi ridades.

Niisugune verejanuline-meeleheitlik kuritöö nurgatagant võis reast küll välja lüüa üksiku kangelase, Eesti ohvitseri, kuid sellega ei suudeta kunagi Eesti riikluse aluseid kõigutada ega riiklikku korda halvata. (A. A n d e r k o p p, tõer: Pärissõige!) Küllaliselt on jõudu Eesti rahval igal alal käepärast, et tõrjuda tagasi kurjategijate katseid. Vabariigi Valitsus teeb kõik, et säärast kuritegevust, niipalju kui see inimlikkudes oludes üldse võimalik, ära hoida. Ükski abinõu ei tohi olla siin küllalt karm, ja Vabariigi Valitsus on kindel, et Riigikogu teda igal juhul toetab nii seaduseandlusega kui ka summade määramisega, kui peaks tarvidus tulema neid Riigikogult küsida.

Valitsus on täitsa rahulik. Ei ole praegustes oludes kellelgi mingisugust põhjust külma verd kaotada. Aastate kestel loodud vastav aparaat töötab meie riigikaitse huvides meie oludele vastava asjatundlikkusega, ja Vabariigi Valitsus on alati valmis kasutama tervet seaduse alusel temale kuuluvat võimu meie riigikaitse huvides.

Raskeil silmapilkel on valitsusele kõrgemaks seaduseks ja kohustuseks käia vanade roomlaste põhimõtete järgi. Suprema lex — salus publica, s. t. kõige kõrgem seadus on rahva heakäekäik.

2. Riigikogu otsus, võtta osa kindral-major Johan Unt'i matustest.

J u h a t a j a: Austatud Riigikogu liikmed! Kadunud kindral-major Johan Unt'i lähemate leinajatega, tema abikaasa ja kogu vabariigi kaitseväega, on leinas ühinenud kogu Eesti Vabariigi rahvas. Olen kindel tõlgitsedes, et kõik Riigikogu liikmed, kui Eesti rahva esindajad, ühinevad leinaga ja kiidavad heaks Riigikogu juhatause ettepaneku:

Riigikogu võtab osa Tallinna garnisoni ja III diviisi ülema kindral-major Johan Unt'i matustest ja paneb pärja tema hauale.

Ettepanek on kiidetud heaks.

3. Koosoleku lõpetamine ja järgmise koosoleku määramine.

2) pidada järgmine koosolek homme, 9. aprillil, kell 17. (Päevakord vaata otsuste protokoll nr. 49, lisa nr. 3.)

Sekretär A. Schulbach'i ettepanekul otsustatakse: 1) lõpetada koosolek,

Juhataja: Lõpetan koosoleku.

Koosolek lõpeb kell 17.34 min.

Õige.

Kinnitan.

Koosoleku sekretär (allkiri).

Koosoleku juhataja (allkiri).